

KESKUKSIA KOSKEVAN SÄÄNTÖJEN PYKÄLÄN MUUTTAMINEN

Huomattava osa Venäjällä toimivista tovereista, siinä luvussa myös Enemmistökomiteain Byroo, on sillä kannalla, että *Venäjällä* pitäisi olla *yksi* keskus.

Mitä tällainen uudistus oikeastaan merkitsee? Mainitusta tendenssistä seuraa epäilemättä se, että yhdessä keskuksessa pitäisi enemmistönä olla Venäjällä toimivien tovereiden. Tämän toteuttaminen riippuu kokonaan edustajakokouksen tahdosta, sillä se valitsee keskuksen jäsenistön. Tässä ei siis ole mitään kinastelemista eikä mitään juttuamista.

Mutta edelleen, millainen on oleva Pää-äänenkannattajan suhde Keskuskomiteaan? Meille sanotaan, että Pää-äänenkannattaja on Keskuskomitean nimittämä komissio. Pää-äänenkannattajan toimituskunnan yksi (tai kaksi) jäsentä voi (sanovat nuo samat toverit) kuulua osana ja juuri *pienempänä* osana Keskuskomiteaan. Tällöin herää kysymys, missä tulee ilmenemään tämän Keskuskomitean ulkomaisen osan osallisuus Keskuskomitean asioihin? Reaalinen *osallistuminen* „kirjeenvaihdon välityksellä” Keskuskomitean asioihin on ilmeistä utopiaa, sellaisesta voidaan puhua vain pilkalla. Ulkomailta onnistutaan vain suurella vaivalla, suunnattoman työn ja touhun, haukkumisten ja harmin hinnalla saamaan jonkinlainen tietopahanen *post factum* *, mutta „osallistumisesta” ulkomailta käsin „asiain käsitteelyyn” voidaan puhua vain „puhumisen vuoksi” tai silmän lumeeksi.

Siis jompikumpi: joko Keskuskomitean ulkomaiset jäsenet (respective ** ulkomainen jäsen) varaavat *puoluesään-*

* — tapahtumien jälkeen, perästä päin. *Toim.*

** — tai vastaavasti. *Toim.*

nöissä (sillä muut „sopimukset” eivät ole päteviä) itselleen sen, että *koko* Keskuskomitean kokouksia pidetään aika ajoittaisesti ulkomailla. Jos tulee olemaan näin, niin silloin tuo ylin keskus *tosiasiallisesti* vastaa täysin nykyistä puolueen Neuvostoa, t.s. siitä tulee elin, joka kokoontuu 3—4—5 kertaa vuodessa ja viitoittaa vain *yleisen suunnan* koko toiminnalle. *Taikka sitten* Keskuskomitea kokoontuu Venäjällä ja ratkaisee *siellä* kaikki asiat *ilman* ulkomaista jäsentä; siinä tapauksessa viimeksi mainittu on vain nimellisesti, *tieten taiten nimellisesti*, Keskuskomitean jäsen. *Todellisuudessa* hän *ei* osallistua yleisten asiain ratkaisuun. Tällaisen tilanteen vallitessa voidaan täydellä syyllä epäillä sitä, että tähän Keskuskomitean „ulkomaisten jäsenten” „virkaan” (vaiko tähän sinekyyriin?) löytyisi halukkaita!

Toinen (ja viimeinen mahdollinen) otaksuma. Yhtenä keskuksena Keskuskomitea on *koko* jäsenistöltään muodostettu Venäjällä toimivista tovereista. Vain tällainen keskus on oleva *reaalisesti* yhtenäisenä keskuksena Venäjällä. Ulkomaille se nimittää oman asiamieskuntansa. *Käytännöllisesti* katsoen tämä asiamieskunta tulee silti olemaan itsenäinen keskus: todellakin, kuvitelkaapa mielessänne Pää-äänenkannattajan toimitusta. Selvää on, että siinä tarvitaan *kokonaista kollegiota*, joka muodostuu, muovautuu ja harmonisoituu vasta *pitkän ja pitkän ajan kuluttua* (saa-dakseen aikaan *uuden* Pää-äänenkannattajan Venäjän täytyi II edustajakokouksen jälkeen ponnistella *puolitoista vuotta*, ja näin silloin, kun koko Venäjä oli hyvin suuresti kiinnostunut *puolueen yleisestä* raskaasta kriisistä!). Käytännössä tämä kollegio hoitaa täysin itsenäisesti *joka-viikkoista* äänenkannattajaa. Venäjällä oleva Keskuskomitea reagoi sen asioidenhoitoon *parhaassa tapauksessa* pitämällä kerran puolesta vuodessa (tai kerran 1½ vuodessa) „neuvottelun” — missä suhteessa tällainen „neuvottelu” eroaa „Neuvostosta”? — tai siten, että *joku* Keskuskomitean jäsen lähettää „kirjeen”. Käytännössä tämä ulkomainen kollegio huolehtii agitaatiosta ja työntekijäin kouluttamisesta ulkomailla (referaatit ja kokoukset) *satojen* puolueen jäsenten edessä. Keskuskomitean on *fyysillisestikin* mahdotonta ohjata *käytännöllisesti* tätä työtä, johtaa *käytännöllisesti* tätä ulkomaisen kollegion työtä. Keskuskomitean on fyysillisestikin mahdotonta *osallistua* tähän työhön muulla tavoin

kuin pitämällä *harvoja* neuvottelutilaisuuksia tuota työtä johtavien henkilöiden kanssa. Ja vielä kerran: missä suhteessa nuo neuvottelut tulevat eroamaan Neuvostosta??

Johtopäätös: todellisuudessa, käytännössä „yksi” keskus tulee olemaan joko *fiktio* tai johtaa, johtaa välttämättömästi ja kiertämättömästi siihen nykyiseen systeemiin, jota pilkalla sanotaan „kolmikeskuksisuudeksi”. Todellisuudessa, käytännössä maantieteellisten ja poliittisten ehtojen, työn luonteesta johtuva ehtojen erilaisuus ehdottomasti ja kiertämättömästi aiheuttaa ja on aiheuttava edelleenkin (itsevaltiuden kukistumiseen saakka) sen, että puolueessamme on kaksi keskusta, joita yhdistämässä ovat vain *aika ajoittaiset „neuvottelut”*, jotka käytännössä aina tulevatkin esittämään puolueen korkeimman eli ylimmän „Neuvoston” osaa.

On täysin ymmärrettävää, että reaktio ulkomaata vastaan on saanut venäjänmaalaiset huutamaan yhteen ääneen: alas ulkomaat! alas kaksi keskusta! Tämä reaktio on oikeutettu ja *kiitosta-ansaitseva*, sillä se on merkki puolueen voimien ja puoluekantaisen itsetietoisuuden tavattomasta kasvusta II edustajakokouksen jälkeen. Tuo reaktio on ilmaisu siitä, että puolueemme on ottanut askeleen eteenpäin, se on kiistämätöntä. Mutta ei pidä viehättyä sanoihin tai rakentaa systeemiksi tämän hetken *mielialoja*, „ulkomaalaisiin” kohdistunutta ohimenevää „suuttumusta”. Suuttumukselle ei voida rakentaa mitään puolue-systeemiä. Mikään ei ole sen helpompaa kuin yksinkertaisen ja lyhyen säännön: „yksi keskus” säätäminen, mutta sellaisella säätämishäällä me emme pääse vähääkään lähemmäksi varsin monimutkaisen kysymyksen ratkaisua, kysymyksen, joka koskee Venäjällä ja ulkomailla tapahtuvan toiminnan eri puolien reaalisen (eikä paperilla tapahtuvan) yhdistämisen keinoja.

Kirjoitettu helmikuussa 1905

*Julkaistu ensi kerran v. 1926
V Lenin-kokoelmassa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*